

tartalék címén a mérlegszerű nyereséghez hozzáadás ne eszközöltessék.

Amennyiben azonban a vállalat igazolja, hogy az 1924. évi áru- és anyagkészletben levő valamely cikknek az ára 1923. év végétől 1924. év végéig aranykoronában kifejezve is emelkedett (például a legtöbb mezőgazdasági terménynél a kiviteli illeték rendszerének az 1924. évben történt eltörlése folytán), abban az esetben a vállalat jogosítva van megfelelő igazolás mellett, ezen cikkekre vonatkozólag igényelni azt, hogy ugy az 1923. évi, mint az 1924. évi aranykorona leltár összehasonlításánál az 1923. év végei aranykorona árákon véessenek számításba, ami azt eredményezi, hogy valamely cikk aranykorona értékének emelkedése a leltár értékét nem növeli.

A pénzügyminiszterium ezen rendelkezésével az áru- és anyagkészlet értékelésénél az egész vonalon megvalósul már most a törvényben lefektetett az a helyes pénzügyi jogi elv, hogy az adózás alapjául csak a tényleges vagyonszaporulat szolgáljon.

Késedelmesen bemutatott (bejelentett) haszonbérleti szerződések után kiszabott felemelt illetékek mérséklése. Az 1924. évi október hó 23-án kelt 133.154. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében, ha az illetékkiszabás végett be nem jelentett szóbeli vagy írásba foglalt haszonbérleti szerződések 1924 december 31-ig pótlólag bejelentettek, a felemelt illetékeket szóbeli szerződéseknel teljesen, az írásba foglaltaknál pedig $\frac{9}{10}$ -részben hivatalból törölni kellett, ha az egyszeres illeték és a felemelt illeték fenntartott $\frac{1}{10}$ -része 1924 december 31-ig befizettetett.

A pénzügyminiszterium az 1925. évi február 27-én kelt 9644. számú rendeletével felhatalmazta a pénzügyigazgatóságokat, hogy

a) ha a felemelt illetékek hivatalból való törlésének, illetve mérséklésének csak az volt az akadálya, hogy a felek az illetéket 1924 december 31-ig nem fizették be, továbbá

b) ha az 1924 december 31. utáni bemutatás (bejelentés) körüli késedelmet a felek elfogadható indokolással (péld. a bemutatási kötelezettségről a közhírré tétel folytán nem szerzett tudomás, stb.) igazolják, a felek kérelmére a szóbeli haszonbérleti szerződések alapján kiszabott felemelt illetéket legfeljebb $\frac{1}{10}$ -részig, az írásba foglalt haszonbérleti szerződések alapján kiszabott felemelt illetékeket pedig legfeljebb $\frac{1}{5}$ -részig saját hatáskörükben mérsékelhessék.

A kincstári házhaszonrészesedés késedelmes fizetése esetében fizetendő pótlék mérvének újabb szabályozása. A kincstári házhaszonrészesedés késedelmes befizetése esetére az 1923. évi XXXIII. t.-c. 2. §-ában nyert felhatalmazás alapján megállapított havi $10\frac{0}{10}$ -os adópótlék összegét a pénzügyminiszterium 1925. évi április hó 3-án kelt 50039/VII. a. 1925. számú rendeletével havi $3\frac{0}{10}$ -ra szállította le. A háztulajdonos saját lakása után járó kincstári házhaszonrészesedés késedelmes befizetése esetén adópótlék

nem szedhető, hanem ép úgy, mint a többi aranykoronában kivetett közszolgáltatás késedelmes befizetése esetén, csak havi 1% késedelmi kamat számítható fel.

Az általános forgalmi adó késedelmes befizetése után járó adópótlék mérséklése. Az 1923. évi XXXIII. t.-c. 33. §-a az általános forgalmi adónak késedelmes befizetése esetére havi 10% pótlékot állapított meg, amely pótlék nem volt mérsékelhető. A pénzügyminiszterium az 1925 évi március hó 24-én kelt 1925. évi 700/P. M. számú rendeletével — amely rendelet mint a 35. számú u. n. szanálási rendelet jelent meg — a késedelem minden megkezdett hónapjára járó adópótlékot 3%-ra szállította le, úgy, hogy ezt a pótlékot a pénzügyigazgatóság méltányosságból a felére mérsékelheti, a pénzügyminiszterium azonban további mérséklést is engedélyezhet. Az adópótlék kivetésének jogossága ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

A jugoszláv adóreform. A jugoszláv adóztatás eddigi rendszere nem volt egységes, mert a Magyarország és Ausztria területéből odacsatolt területeken egészben vagy részben a régi magyar, illetve osztrák adózási szabályok voltak irányadók. Az egységesítési törekvés egy további etappéjára gyanánt a szerb pénzügyminiszterium most hozta nyilvánosságra a jugoszláv adóreformra vonatkozó törvényjavaslatot. A reform alapintézkedései sokban hasonlóak a magyar adótörvényekkel. A reform alapelve, ép úgy mint nálunk, az, hogy minden jövedelmet két adónem, és pedig egy hozadéki és egy jövedelemadó érint. A hozadéki adók a földadó, a házadó, az iparból, kereskedelemből és szellemi foglalkozásból származó jövedelmek adója és a tőkekamatadó. A jövedelemadó, ép úgy mint nálunk, az adózó összes jövedelmét terheli arra való tekintet nélkül, hogy a jövedelem egyes részei már valamelyik hozadéki adóval megrovattak. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója a hozadéki és a jövedelemadó elemeit egyesíti, végül külön vettetik ki az u. n. tantiéme-adó.

A jugoszláv állampolgárok általában összes jövedelmeik után, külföldi állampolgárok és társaságok pedig Jugoszláviából származó jövedelmük után adókötelesek. Az ideiglenesen engedélyezett adómentességek a határidő lejártáig érvényben maradnak, viszont az állandó adómentességek egy éven belül revízió alá vétetnek. Az adók kivetése általában két évenként történik, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója azonban évenként vettetik ki. A jövedelemadótól eltekintve, ezen összes adók után állami és helyhatósági pótdadók vehetők ki, ezen pótdadók legmagasabb mérvét azonban a törvényhozás fogja megállapítani. Az adókötelesek — a földadótól eltekintve — vallomást tartoznak beadni. A vallomás beadásának elmulasztása a bírságon kívül a következőkkel jár, hogy az elsőfoku kivetés ellen felebbezés nem adható be. A föld-, ház-, járadék-adót, a tantiéme-adót, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját, a szolgálati viszonyból származó jövedelem után járó adót és a 10.000 korona összjövedelmet meg nem haladó jövedelem után járó jövedelemadó első fokozatán az adóhivatal veti ki, a 10.000 koronát meghaladó összjövedelem után járó jövedelemadó kivetésére pedig az adóhivatal javaslatai alapján első fokozatán az adóhivatal bizottság illetékes.